51815/A

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

IV. évf. 14. szám | 1956 július 25. | Ára 40 fillér

Pártunk nem riad vissza a nehézségektől, bátran halad előre a demokratizálás, a munkásosztály, a néptömegek aktivizálása útján, a párt s a nép előtt álló feladatok kidolgozásának termékeny megvitatását használva legfőbb emelőül helyes politikája kidolgozására.

(Az MDP KV határozatából)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülése

Július 18-án összeült a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége, s már az első napon nagy fontosságú határozatok láttak napvilágot, amelyek az elhangzott beszámolóval együtt (»Pártegységgel a szocialista demokráciáért«) feleletet adtak százezrek kérdéseire és kételyeire.

Az egész ország várta az elmúlt hetekben a Párt szavát, helyes iránymutatását. Az egyetemi és főiskolai októk is érezték, hogy fontos döntések érlelődnek, amelyek a Párt vezetésében véget kell vessenek a hazánk fejlődésére annyira káros személyi kultusznak és az abból eredő ingadozásnak 1953. júniusában, majd 1954 tavaszán a III. kongresszuson Pártunk helyesen jelölte meg a szocialista Magyarország fejlődésének irányát. E helyes politika gyakorlati megvalósításában azonban igen komoly zökkenők jelentkeztek: fejlődésünk nem volt egyenletes, sőt nemegyszer visszaesés is mutatkozott. Azt vártuk, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártjának történelmi jelentőségű XX. kongresszusa nálunk is egycsapásra elhárítja majd a nehézségeket a politikai, gazdasági és a kulturális munka útjából. Ez azonban nem következett be. Tovább tartott a tétovázás, a huza-vona. A pártvezetés a döntő kérdésekben nem volt egységes, ennek folytán nem volt elég következetes és bátor a múltbeli hibák felszámolásában, és nem állt élére a XX. kongresszus szellemének magyar viszonyok között való érvényesítéséért folytatott harcnak. Mindez elég komoly zavart eredményezett a párttagság körében, de az egész ország életében is. Az ellenséges elemek is kihasználták azt, hogy a pártvezetés problémái következtében nem folyt elég határozott küzdelem a fejlődésünket gátló tényezők ellen..

Ezért van igen nagy jelentősége a Központi Vezetőség mostani megbeszéléseinek s a hozott döntéseknek. A Központi Vezetőség ülése alkalmas arra, hogy megszilárdítsa az egységet pártunkban, hogy véget vessen mindenfajta bizonytalanságnak, s hogy népünk minden erejét a szocialista haza felvirágoztatására fordítsa.

A párt egységére s ezen keresztül az egész nemzet összefogására valóban nagy szükség van, mert csakis így lehet a múlt hibáit gyökeresen felszámolni, és az alkotó, építő munkát sikeresen folytatni. A Központi Vezetőség határozata új, tiszta lapot kezdenek a Párt történetében. Mindannyiunk akaratán és munkáján múlik, hogy a Párt vezetésével, a széles nemzeti egység erejével fényes tettekkel és eredményekkel teljenek meg nemzeti történelmünk új lapjai.

Örömmel töltött el bennünket a Központi Vezetőségnek az az elhatározása, hogy ingadozás nélkül, következetesen megvalósítja a szocialista demokratizmust, biztosítja a nép tényleges részvételét az államhatalom gyakorlásában és a gazdasági irányító munkában. Jó kezdeményezés volt erre a második ötéves terv irányelveinek vitája a legszélesebb nyilvánosság előtt. Csak helyeselni lehet azt, hogy a vita alapján a reális adottságok figyelembevételével jelentős mértékben módosított formában kerül az országgyűlés elé az új ötéves terv végleges javaslata.

Osztatlan megelégedést keltett az az elgondolás, hogy 1956-ban és a következő években a kormány nem bocsát ki békekölcsönt, sem más állami kölcsönt. Ez biztató előjele az életszínvonal emelkedésének, sőt egyeseknél már magában véve is jelentős javulást eredményez a megélhetésben.

A szocialista törvényességgel kapcsolatban mélyen igaz az, hogy a gyakorlatban kell bebizonyítani, hogy a szocialista törvények védik a Magyar Népköztársaság minden polgárát és kötelezőek minden állampolgárra.

Az értelmiség általában s benne a szegedi egyetemi és főiskolai dolgozók odaadó hívei a szocialista rendszernek, a népi demokratikus államhatalomnak. Ennek számos bizonyságát adták eddigi munkájukkal is. A szegedi értelmiség munkáját kellően értékelte a Párt és a kormányzat,mégis fordult elő több esetben igazságtalanság, indokolatlan bizalmatlanság is. Hisszük azt, hogy pártunk helyi viszonylatban is kiküszöböl minden zavaró mozzanatot, és a szegedi értelmiség a jövőben még lelkesebben, odaadóbban vesz részt a munkásság és parasztság oldalán a szocialista Magyarország építésében.

Mi szegediek mindig rendellenesnek tartottuk a szomszédos Jugoszláviával való egyenetlenséget, és türelmetlenül néztük, hogy kapesolataink csak igen lassan rendeződnek. Nagy örömmel vesszük tudomásul, hogy most majd minden vonatkozásban visszaállítjuk és elmélyítjük barátságunkat a jugoszláv néppel. Reméljük, ez fellendíti majd a két ország közötti kulturális és gazdasági kapcsolatokat, valamint az idegenforgalmat is, mert ezek a kapcsolatok Szeged számára igen nagy jelentőséggel bírnak.

Azok a személyi változások, melyek a Központi Vezetőség és a Politikai Bizottság összetételében történtek, komoly biztosítékai annak, hogy a leninizmus eszméi, a XX. kongresszus szelleme egyre mélyebben áthatják majd egész közéletünket.

Dr. Vég Joachim
főiskolai tanár

Sopron történelmi nevezetességei között

Szegedi egyetemi dolgozók nyaralása az egykori bencés kolostorban

A kecskés-templom tornyában érces hangon veri az óra a nyolcat. A templommal összeépített volt bencés-kolostor épületében megnyílnak az ajtók a jelre, s a lakók végigkopognak a középkori vakító fehér, apró ablakos folyosókon. Oldalukról nem hullik alá a bokát verő barát-olvasó, testüket nem szőrcsuha fedi, s kezükben nem szorongatnak elzsírosodott levelű, agyongyötört zsoltáros könyvet. A gótikus stílusban épült, három koronázás és öt országgyűlés részvevőit látott ódon falak most a szegedi egyetemi dolgozók pihenését vigyázzák vaskos boltozataikkal, itt-ott megmaradt műemlék jellegű — Dorfmeister freskóikkal együtt.

De

hogy kerülnek

a szegedi egyetemi dolgozók a soproni volt bencés kolostorba? Ime a válasz: van ugyanis az egyetemnek szakszervezete, melynek feladata, többek között, a tagdíjak rendezésén túl, a dolgozók üdültetésének ügye is. Van azonkívül az egyetemnek gazdasági hivatala, mely az előlegek levonásán és minden egyéb fizetéskor eszközlendő levonáson túl — olyan dolgokkal is foglalkozik, mint pl. hatáskörébe tartozó dolgozók üdültetése. Az említett két szervnek vannak vezetői és most, minden személyi kultuszt kizárva, megemlítem neveiket: Csotó Nagy János szakszervezeti csúcstitkár és Herczeg Ferenc gazdasági rektorhelyettes. Mint természetes, nem a saját szakállukra és nem mindentől függetlenül tervezték és kivitelezték ezt a nagyszerű üdülési lehetőséget, de a motorok az ügy lebonyolításában vitathatatlanul ők voltak. Ma már Csotó elvtárs nem tudja, de Herczeg elvtárs sem emlékszik rá, hogy melyikük ugrott fel éjjel álmából és sétálgatott hajnalig azon töprengve, hogyan lehetne egy igazi üdülést biztosítani.

Annyi bizonyos, hogy a terv megszületett és az első turnus már Sopronban szívja a finom szub-alpesi levegőt, járja a történelmi emlékekben oly gazdag város csendes, tiszta utcáit, gyönyörű kiránduló helyeit.

Az első üdülő, akivel találkoztam ebben a középkori romantikát minden zugában magában őrző kolostorban, Tari János, a Testnevelési Tanszék vezetője. Hatodmagával jött Sopronba. Ötven százalékos szakszervezeti kedvezménnyel 750 forint vasúti költséget fizetett oda-vissza. A lakásért a két hét alatt senki, semmit nem fizet, azt a szakszervezet fedezi. A kosztolási lehetőség, mint mondja, remek. Például fél liter kávé fejenként reggelire kenyérrel hatuknak 15 forint. Nem sok, igaz?

Azokon a napokon, amikor a menzát nem veszi igénybe — tudniillik az apa tapasztalt kiránduló és az ő szakmájához híven az egész család kinn a hegyekben bográcsban főz hozott anyagból. Napi összkiadásuk 40 forint. Ebben még egy kis csónakozás a Tómalom vizén és hat fagylalt is bennfoglaltatik.

Tari elvtárs

nem a műemlékeken kezdte

az üdülő idő eltöltését. — Ki a szabadba — volt a jelszó. S bár csak harmadnapja érkeztek, megjárták Brennberg-bányát Fertőrákost, Bánfalvát, a Bécsi-dombot, a Cárhalmi-erdőt, Sopron mindhárom strandját kipróbálták. A későbbiekre hagyták még a Dudlesz-erdő megtekintését, az Alomhegyet, a kilátok egynémelyikét, valamint a várost magát.

Nem így Giró Szász elvtárs, a Történeti Intézet tanársegéde. Ő azon a nézeten van, hogy Sopron oly gazdag műemlékekben, nagy nevekhez kapcsolódó történelmi nevezetességű tárgyakban, hogy itt nyakoncsíphetni a történelmet. Ennek a viszonylag kis városnak négy múzeuma van és százával vannak a műemlék jellegű házak, várrészletek, tornyok, bástyák, emlékművek stb. Giró Szász elvtársnak első dolga a múzeumok megtekintése volt. Két napja ráment, két füzete megtelt feljegyzésekkel. Híres ház Sopronban a Stornó-ház, melyben Mátyás király 1482 decemberétől, 1483 februárig lakott, amíg II. Frigyes német császárral háborút viselt. A soproniak féltő gonddal őrzik kincseiket, e ház is remekül karbantartott, régi ólomkeretes ornament üvegekkel díszített ablakaival, egészében renaissance külsejével, sokatmondóan bámul a kis terecskére.

— Azt sem tudja az ember, mit nézzen előbb, mit később — mondja Giró Szász elvtárs — mi legyen a sorrend, hogy a lényeges dolgokat megnézhessem, mert annyi látnivaló van itt. Itt van pl. a város-torony,

alapját még a rómaiak vetették meg,

ma is Sopron szimbóluma. Alóla 4 méter mélységből kerülnek fel még a római légiók által gyártott, a névjegyükkel ellátott téglák, melyek nyomonkövethetően és félreérthetetlenül bizonyítják, kik lakhatták a régmúlt időkben ezt a várost. A város közelében emelkedik a híres koronázó domb. A királyok innen tették meg a hét vágást Szent István kardjával a hagyományok szerint. Ma arról híres, hogy belátni róla az egész Sopron vidékét. A másik oldalról a kuruc-domb emelkedik, honnét Vak Bottyán ágyúzta a várost az osztrák csapatok ellen. Szép rendben áll még a Fehér Ló vendéglő épülete, ahol Zrinyi, a költő és hadvezér, 1644-ben lakott, 100 katonájával. De maga a város is rendkívül érdekesen van rendezve. Az örökös ellenségtől való szorongattatás minden házból erődöt parancsolt építeni. Az utcák ma is eme tervek alapján házakkal fogazottak, görbék — és zsákokban végződők.

Végeláthatatlanul sorolná Giró Szász elvtárs a látottakat, mert rettentő tűzben van ennyi nevezetesség között, hanem én az anyagiakra kerítem a sort. — Hát lakást nem kell fizetni — kezdi ő is, — kosztért, napi háromszori bőséges és minőségileg is kifogástalan kosztért, 18 forintot fizetünk. Az egész nyaralás, mert nagy lábon élünk, mindennap mozi, strand, sörözés, egy ezresben benne lesz. De nézd, híztam, s az asszonykám is.

Maga a kolostor, illetve most nyaraló, évközben az Erdőmérnöki Főiskola Diákotthona, száz egynehány üdülőt ölel hűs öblű keblére. A kényelem a legkielégítőbb egyéb szempontból is. Rácz Miklós elvtárs — mindenki ismeri őt a Bölcsészkaron — a gondnok. Sürgősen hozzá kell tennünk, rendkívül gondos gondnok. Rendőrségi ki-, és bejelentéseket, menza-ügyeket intéz, de oly pontossággal — még arra is ügyelve, hogy például, ha valaki hosszabb kirándulást tesz és a délebédet nem fogaszthatja el, hát az visszatérüljön az illető dolgozónak —, hogy azt utánozni sem lehet. Természetesen a munkája mellett ő is

foglalkozik a pihenés gondolatával,

de bizony erre még eddig nem került sor, sőt még a feleségének sem. Rácz elvtárs az állomáson várja, kocsival viteti a csomagokat a szállóba és ha kiesés van a takarítók között, bizony mindketten rákapcsolnak a munkára, s rend, tisztaság uralkodik kezük nyomán, minden üdülő elégedettségére az egész szállóban. Van ezenkívül még egy fontos és remek funkciója Rácz elvtársnak, amit szintén önként vállalt magára, ez a kollektív kirándulások megszervezése. Tudniillik így könnyebb vezetőt találni, s a vezető sok olyat el tud mondani rövid idő alatt a műemlékekről, a nevezetességekről, amit egyébként, esetleg egyedül barangolva sose tudhatnánk meg.

Igaz, Sopronban a kisgyermekektől kezdve az MTH-sokig minden ember udvarias, hozzáértő idegenvezető. Sőt nem túlzok, velünk történt meg, még a csoszogó öregasszonyok is szívesen vállalnak alkalomadtán számukra nagy utakat jelentő vezetést, csak úgy szívességből, istenments őket pénzzel sértegetni. Közben magyaráznak, mutogatnak, meg kell mondani, felettébb bámulatra- és figyelemreméltó hozzáértéssel és öntudattal.

— Bizony fiam, itt muzsikált az első hangversenyén Liszt Ferenc, ebben a házban, zongoráját a múzeumban őrzik. Amabban a nagy, sárgában pedig katonai parancsnokság volt valamikor, Petőfi Sándor is silbakolt előtte néhány éjszakán. Ott a sarkon amaz az Eszterházyak kastélya volt, most Tanulmányi Erdészeti Intézet van benne.

Szóval kedves hely, üdülésre alkalmas város Sopron. Jó gondolat volt megszervezni ezt a lehetőséget, s dicséretreméltó, hogy azt a sok általunk nem látott akadályt leküzdötték az illetékesek és a három turnusban több száz dolgozónak lehetővé tették a kellemes, erőt, egészséget visszaadó, gondtalan üdülést. Tavaly még nem volt ilyen nyaralási lehetőség, s úgy hírlik, hogy jövőre Sárospatakon, vagy környékén szintén ilyen üdülő várja a szegedi egyetemi dolgozókat.

Sok szerencsét hozzá a szervezőknek is, meg az üdülőknek is; Jó pihenést, jó egészséget!

Szolga Ferenc

Szlovákiai geológusok Szegeden

A szlovákiai Műszaki Földtani Intézet igazgatója és négy geológusa tapasztalatcsere látogatást tett a Szegedi Tudományegyetem Földtani Intézeténél. A szlovák intézet Zsolnán működik, közel 200 dolgozóval, feladata a műszaki létesítmények, főleg vízügyi építkezések tervezéséhez szükséges földtani vizsgálatok végzése. Ilyen vizsgálatokat végez a szegedi egyetemi Földtani Intézet is és e téren már évek óta kapcsolat van a két intézet között. A szlovákiai geológusok kifejezésre juttatták, hogy 1952-ben tett látogatásuk alkalmával Szegeden értékes tapasztalatokra tettek szert, *Miháltz* István tanszékvezető homokszemnagyságvizsgálati újítását sikerrel alkalmazták, s elismerésük kifejezéseként úti mikroszkópot és írómappát adtak át. Miháltz elvtárs egész napon át tartott megbeszélésen ismertette az Alföld geológiájára vonatkozó újabb megállapításokat és műszaki földtani eredményeket. A megbeszélésen a Szegedi Vízügyi Igazgatóság szakemberei is részt vettek, és *Balló* István főmérnök ismertette a délalföldi vízrendezési terveket.

Egyetemi hallgatóink nyári katonai gyakorlatáról

Az egyetemi tanulmányi év befejezésével immár néhány év óta július elsejétől egyhónapos időtartam alatt I. és II. éves hallgatóink gyakorlati katonai kiképzésben vesznek részt. Az I. évesek különösen nagy izgalommal várták a „bevonulás" napját, hiszen ha hallották is az egyetemen folyó katonai órákon a katonai tudomány elméletét, úgy vélték, a gyakorlatban mégis sok újdonsággal fognak találkozni. Elsőéves hallgatóink elmondották, hogy bizony könnyebb volt az órákon beszámolni egyes harcászati tevékenységről, feladatról, mint azt odakint a terepen gyakorlatban megcsinálni. Nagy szorgalommal látnak azonban minden feladat elvégzéséhez és a parancsnokok véleménye szerint is a szorgalommal, az akarással nincs baj. Ha eleinte kissé ügyetlen is a mozgásuk terepen, lassan belejönnek és nem zúgolódnak, hanem belátják, hogy bizony ahhoz, hogy majd egykor, mint tartalékos tisztek meg tudják állni a helyüket, meg tudják tanítani a beosztottakat, szükséges, hogy elsősorban maguk jól elsajátítsák a katonai tudományt.

Mint elmondották, mindennel elégedettek, a parancsnokaik igen nagy türelemmel foglalkoznak velük és ők igyekeznek ezt a gondos, türelmes munkát jó tanulással viszonozni.

A II. évesek már „öreg" tapasztalt katonáknak számítanak az I. évesekhez viszonyítva, hiszen ők már tavaly is részt vettek nyári kiképzésen. Míg az elsőévesek a kosztot igen sokszor összehasonlítják az otthonival, — főleg ízletesség szempontjából, — addig ők már erre kevesebbet adnak. A komoly munka mellett természetesen szórakozásra, sportolásra is jut idő. Vasárnaponként benépesednek a labdarúgó-, röplabda-, kézilabda-pályák, de ezenkívül a kultúrteremben is számos szórakozási, sportolási lehetőség van.

Tréfásan jegyezték meg többen, hogy nem bánnák, ha ez a jó meleg idő augusztusra tevődne át július helyett, amikor már itthon lesznek és a Tisza partján elviselhetőbben tudnak védekezni ellene.

Alapszervezetünk munkája a XX. kongresszus után

A Tudományegyetem Rektori Hivatala és Könyvtári Alapszervezete munkájának új lendületet adott a XX. pártkongresszus határozatainak végrehajtása. Nemcsak a vezetőségi tagok, de a tagság is sokkal tevékenyebben kapcsolódott be a pártmunkába. Dolgozóink bátran bírálták a vezetésben fellelhető hibákat és nemcsak javaslataikkal, de tetteikkel is segítették azok kiküszöbölését. Viták indultak meg a taggyűléseken, népnevelői- és pártcsoportértekezleteken. Sok hasznos, a munka egyszerűsítését célzó javaslat született ezeken a vitákon, amelyeket az állami vezetés pontokba foglalva továbbított a minisztérium felé. Reméljük, hogy a minisztérium kellő mérlegelés után helyt is ad ezeknek a javaslatoknak, melyek növelik a gazdasági vezetés önállóságát és csökkentik a bürokráciát.

AZ EGYETEMI KÖNYVTÁR dolgozói is rendkívül nagy érdeklődéssel olvasták a kongresszusi anyagnak az egyes tudományágak fejlesztésével kapcsolatos részeit. A kongresszus több felszólalója rámutatott arra, hogy az egyes szaktudományok területén a kutatóknak több bátorságot és kezdeményezést kell felmutatniok. A könyvtárra — többek között — az a feladat vár, hogy beszerzéseinél e szempontokra legyen tekintettel, de tájékoztató szolgálatában is érvényesítse a kongresszusi megállapításokat. Bizonyára a kutató munka a következő időkben még inkább fellendül, s erre a könyvtárnak fel kell készülnie.

ALAPSZERVEZETÜNK vezetősége a választások után munkatervet állított össze, részletesen kidolgozva az egyes reszortok tennivalóit, feladatait. Már a munkaterv összeállításánál ügyeltünk arra, hogy a kollektív vezetés szempontjai előtérbe kerüljenek. Így például a taggyűlési beszámolót nemcsak közösen állítjuk össze, de minden taggyűlésen a vezetőség más-más tagja olvassa fel. Ez önállóságra neveli a vezetőség minden tagját és megkönnyíti a titkár elvtárs munkáját is. Pártcsoportvezetőinket újra választottuk, a tagság bizalmából a régi csoportvezetők maradtak meg. A rektori hivatal nagylétszámú pártcsoportját kettéosztottuk, így a kislétszámú pártcsoport tagjai feladataikat könnyebben tudják elvégezni. Pártcsoportértekezleteink az országos politikai kérdéseken túlmenően megvitatják a hivatali munkájukkal kapcsolatban felmerülő nehézségeket, foglalkoznak a munkafegyelemmel, a párttagok és pártonkívüli dolgozók politikai fejlődésével, magatartásával. Kiemelhetjük jól végzett munkájáért Balogh András és Tanács Antal pártbizalmi elvtársakat és pártcsoportjuk munkáját.

Ahhoz, hogy mindennapi munkánkat jól el tudjuk végezni, szükséges a politikai színvonal állandó emelése. Párttagjaink 80 százaléka részesült pártoktatásban, ezer kívül a könyvtárban folyt állami ideológiai oktatás is. Így pártonkívüli dolgozóink többsége is részesült pártoktatásban. A XX. kongresszus anyagának tanulmányozása idején szinte kivétel nélkül minden dolgozónk eljárt a szemináriumokra.

AZ ALAPSZERVEZET agitációs munkája jó volt, mert rugalmasan alkalmazkodott az eseményekhez és nem várta meg a felsőbb pártszervek úgynevezett „szempontjait". Népnevelőink rendszeresen olvassák a pártsajtót és így jól tájékozottak a napi politikai eseményekben. A pártépítés terén sajnos nem tudtunk eredményesen dolgozni, bár erre vonatkozó terveink megvannak; a pártonkívüliekkel is rendszeresen foglalkoznak pártcsoportjaink, azonban ennek ellenére a fennálló megkötöttségek miatt alapszervezetünkben tagjelöltet felvenni mégsem tudtunk, habár erre számtalan javaslatot előterjesztettünk.

Az alapszervezethez tartozó szakszervezeti egységekkel kapcsolatunk jó, azonban a helyi szervek felsőbb irányításának erősen formális jellege miatt munkájuk és eredményeik csekélyek. Ez annak is tulajdonítható, hogy a Pedagógus Szakszervezet Központja teljesen elszakadt a helyi szervektől, csak adminisztratív úton érintkezik velük. Ezen azonban az alapszervezet a jó kapcsolat ellenére sem tud segíteni.

Jó lenne, ha a pártbizottság a jövőben munkánk eredményességét elősegítené azzal is, hogy személyesen is elbeszélgetnek a dolgozókkal és a tapasztaltak alapján adna támogatást a további munkához.

Fenyvesi Imréné
alapszervi titkár

Epizódok az Orvostudományi Egyetem II. sz. vizsgabizottságának munkájából

A folyosón remegő kézzel szívják a cigarettát a jelöltek, összeszerezzennek, ha nyílik az ajtó, hogy kiszóljanak rajta: jöhet a következő. Megkönnyebbült sóhaj száll egy kivételével mindenkiből.

Vajon mi történik odabent? Ez a kérdés foglalkoztatja valamennyi jelentkezőt. Vannak vagy ötszázan, s elképzelnek ötszázféle kínzási módot, ami a vizsgabizottság előtt rájuk vár. Legalábbis erről tanúskodik a következő eset.

NEM ÍGY KÉPZELTEM

Belép az ajtón egy vékony kislány. Látszik rajta, hogy nagyon ideges. Megkínáljuk cigarettával és cukorkával. Egy pillanatig ámulva néz, aztán nevetve mondja: „Hát ez az a rettenetes vizsga, amitől úgy remegtünk odakint? Ezt egészen másnak képzeltem". — Ő kimondta, de másokon is megfigyeltük, hogy mennyit jelent a kedves szó, a türelem, a jóindulatú foglalkozás abban, hogy felszínre jusson mindaz, amit a vizsgázó tud.

A TUDÁS

Ha már a tudás felszínrehozatalánál tartunk, meg kell, hogy mondjuk nyíltan: voltak (szerencsére szép számmal), kiválóan felkészült jelöltek, olyanok, akik biztos tudásukon kívül még láthatóan érdeklődtek is az egyes kérdések iránt, de sajnos, voltak olyanok is, akik, — bár sokszor jeles, vagy kitűnő érettségi bizonyítványt mutattak be, — csak nem teljesen tudatlanok voltak. Ebből kifolyólag önként vetődött fel az a kérdés, hogy nem az iskolák közötti színvonalkülönbségekről van-e szó. Azt hisszük, nem mi vagyunk az egyedüllálók, akik azt mondjuk, hogy sokszor többet ér a közepes érettségi bizonyítvány, amire egy komolyabb követelményeket támasztó iskola nyomta rá a bélyegzőjét, mint sok jeles és kitűnő, ami gyengébb iskolából származik. Ezen sürgősen változtatni kellene a gyengébb iskolák színvonalának felemelésével, annál is inkább, mivel az érettségi eredménye sokat nyom a latban, kiszen a kitűnő 6, a jeles 5 és a jó 2 pontot ér, a közepes viszont már nem is jelent pontot!

A TÉVTANOKRÓL

Vastagon rikított a pirosceruzás aláhúzás az első három olyan írásbeli dolgozatban, amelyben azt írták a jelöltek, hogy a citoplazma és a sejtmag összefoglaló neve a protoplazma. Mikor az ötödik, majd a tizedik dolgozatban olvastuk ugyanezt, akkor eszméltünk rá, hogy itt általánosan elterjedt tévtan-hirdetésről van szó. Ez csak kiragadott példa, de szép számmal fordultak elő hasonló esetek.

Ugyanígy volt az iskolák által kiadott tételekkel is. Az orvostudományi egyetem, mikor elküldte az értesítést az érettségizetteknek, hogy jelenjenek meg felvételi vizsgán, közölte azt is, hogy a vizsga tárgya a gimnázium IV. osztályának fizika és biológia anyaga. Néhány iskola azonban (nem lehet kideríteni, milyen inspirációra) kiadott egy jegyzéket bizonyos tételekről, mondván, hogy csak ezekből kell, hogy készüljenek. A jelölteket persze roppant kellemetlenül érintette, mikor olyan kérdést kaptak, ami nem szerepelt a jegyzékben.

A MEGTÖRHETETLEN AKARAT NEM ELÉG?

Mint már elmondtam, voltak jelöltek, akik nagyon szépen tudtak, s nemcsak a szaktárgyakban voltak tájékozottak, hanem részletes, kimerítő válaszokat adtak általános kérdésekre is. Most mégis arról a pofaszakállas fiatalemberről akarok írni, aki úgyszólván megszólalni se tudott, mégis nagy hangon ragaszkodott ahhoz, hogy őt vegyék fel az egyetemre. Megkérdeztük, hogy — mivel látta saját tudatlanságát — mégis, mivel indokolná felvételi kérését? Erre ő kérdéssel válaszolt: „Hát a törhetetlen akarat, hogy én orvos akarok lenni, az nem elég?"

A PESTIEK

A vidéki egyetemeket megszállták a pesti pályázók. Nekünk is kijutott belőlük. Volt olyan nap, hogy a tizenöt vizsgázó közül tíz pesti volt. A baj persze csak ott kezdődött, hogy Budapestről elsősorban csak azok jöttek ide, akik tisztában voltak azzal, hogy valamilyen ok (elsősorban saját tudatlanságuk) miatt az egyébként is túlzsúfolt pesti egyetemre biztosan nem kerülhetnek be. Volt köztük olyan, aki bevallotta, hogy könnyebb bejutást remélt Szegeden, de legtöbbjük a szegedi egyetem nagy hírnevét bizonygatta, s azt, hogy csak világhírű professzoraink vonzották őket, mikor ide adták be pályázatukat.

HÁROMEZER KILOMÉTERT REPÜLTEM!

Mindnyájunknál két fejjel magasabb, vállas fiatalember lép be soron kívül. „Kérem, én háromezer kilométert repültem; s ma még ugyanennyit megyek vissza az edzőtáborba, tessék engem soron kívül levizsgáztatni!" Kívánságát teljesítettük, s megállapítottuk, hogy kár volt a sportszövetségnek az óriási költségért.

A PROTEKCIÓ

Merjük állítani, hogy minden vizsgabizottsági tag, akinek a lakásán telefon van, biztosan kikapcsolta, mert nem bírta hallgatni az örökös „ajánlók" zaklatását. Pedig az volt az elvünk, hogy aki tud, annak nem kell protekció, aki viszont nem tud, azon nincs az a protektor, aki segíteni tudna.

A KOMOLYABB DOLGOK

Bizottságunk sajnálattal állapította meg, hogy viszonylag nagyon kevés munkás-paraszt fiatal jelentkezett felvételre, így közülük igen nehéz volt a válogatás, mivel vizsgaeredményeik átlaga megfelelt más kategóriák átlagának, tehát voltak igen jó tudású és gyengébb feleleteket adó jelentkezők is. Úgylátszik, érdeklődésük ez évben inkább a műszaki és agrár-pályák felé irányult.

Úgy érezzük, hogy bizottságunk jó munkát végzett, s működése hozzájárult ahhoz, hogy olyan évfolyam iratkozzék be az orvosegyetemre, amelyik megállja a helyét nemcsak a hat nehéz év alatt, de egész élete gyógyító munkájában is.

Dr. Sz. Gy.
II. sz. bizottság

A szovjet turisták a legkülönbözőbb foglalkozású személyekből verbuválódnak, munkások, alkalmazottak, mérnökök, pedagógusok, írók, mezőgazdasági dolgozók közül. Az eddig külföldön járt szovjet turisták hazatérésük után a vállalatokban és az intézményeknél beszámolnak külföldi tapasztalataikról. Kiemelik, hogy a külföldi dolgozók rendkívül nagy örömmel és vendégszeretettel fogadják a szovjet látogatókat.

*

Figyelemre méltó sikere van a bukaresti Szépművészeti Múzeum két termében nemrég megnyílt magyar iparművészeti kiállításnak. Igen sok látogatót vonzanak a cserépből, porcelánból, üvegből és kovácsolt vasból készített tárgyak, amelyekben igen sok a népművészeti elem. Hasonlóképpen nagy sikere van a textilanyagoknak is, amelyek mintáit ugyancsak népművészeti motívumokból merítették.

*

Az újvidéki munkásotthonban rendezték Jugoszlávia első nemzetközi fényképkiállítását, amelyen több mint 30 országból mintegy 450 művet mutattak be. A kiállításon többek között jugoszláv, magyar, kínai, lengyel és amerikai művészek szerepelnek legjobb képeikkel. A kiállításon nemcsak fekete-fehér, hanem színes fényképek is bemutatásra kerültek.

*

Moszkvában kínai—szovjet kulturális együttműködési egyezményt írtak alá. Csien Csun-zsui, a Kínai Népköztársaság kulturális ügyeinek miniszterhelyettese és N. A. Mihajlov, a Szovjetunió kulturálisügyi minisztere az egyezmény aláírása alkalmából üdvözölték a két ország kulturális kapcsolataink újabb bővülését jelentő egyezményt.

*

A déli-sarki szárazföldön működő szovjet expedíció július 3-án mérte az itteni kutatások történetében a legalacsonyabb hőmérsékletet — mínusz 62,5 fokot. Ezt a hőmérsékletet déli 13 órakor a „Pionyerszkaja" állomáson mérték, amely 375 kilométerre fekszik a tengerparttól, 2700 méter magas fennsíkon. Az állomás négy főnyi személyzete a zord időjárási viszonyok ellenére tovább folytatja értékes tudományos megfigyeléseit.

*

A kínai országos diákszövetség meghívást kapott a jugoszláv diákok szövetségétől, hogy a kínai diákok vegyenek részt a Jugoszláviában júliusban megrendezésre kerülő nemzetközi diáktalálkozón, továbbá a július 28 és augusztus 10 között tartandó nemzetközi diák-vitán, amelynek során a békés egymás mellett élésért folytatott harc kérdéseit tárgyalják meg.

*

Kína történelmében a legnagyobb arányú régészeti kutatómunka folyik jelenleg a Sárga-folyó középső folyásánál. A kutatást a Tudományos Akadémia és a kulturális ügyek minisztériuma közösen szervezte. A Szanmen hegyszorosban, ahol rövidesen elkészül egy hatalmas víztároló medence, a régészek nagy területen szétszórva 211 ősi lakótelepülésre bukkantak. A leletek között az új korszaktól a XVIII. századig terjedő időből származó emlékekre találtak.

*

Július 2-án Amszterdamban megnyílt a magreakciókkal foglalkozó tudományos értekezlet, amelyen 32 ország, köztük az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország és Jugoszlávia küldöttsége vett részt. A szovjet tudósok az értekezleten 36 előadást tartottak. Az értekezlet július 7-én ért véget.

HAJNALIG

A mindenség ékszerei
összecsendülnek, mikor moccan az éj,
s csilingelnek az aranytestű csillagok,
— Az éjszakát lesem.
sötét zugokból,
figyelmesen,

Koppanások fedik az utat,
párok sietnek haza,
elhaló lépteik
játékosan összesimulnak.
Utánuk ragyog, sokáig bámul a hold
s puha felhők rongyos szőnyegén
egyszer csak halkan elgurul,
hogy mire ideér
a hosszúléptű felnőttekkel,
iskolába siető kisgyerekekkel,
sírással, nevetéssel fésülködő
reggel:
másnak ragyogjon, másutt
vigyázza az álmok fordulását
— mint ahogy tenném én is: szépen,
mindentudó mosollyal nézném
a hangyaboly világot
s gömbölyödnék, lássák
hol vagyok,
honnan reszket a fény oly szívesen,
de mégis keményen
markolva settenkedő árnyak torkát,
míg az alvók pilláján
szelíden rezzen
a nyugalom —
füves felhőkön,
puha mezőn poroszkál a hold
és megmozdult a szívemben valami
— fordulnak a csengő csillagok.

Felémnyúl az utca, hogy kérges
[tenyerébe fogjon
— mint gyermekkoromban arcomat
[anyám —
s én a szemébe nézek, mit akar?
Kérdez talán?
Imbolygó részeg dalol,
fel — felhorkan egy távoli mozdony.
Nem szólt az utca, nem történt semmi,
a csillagcsengést sem hallotta senki,
de tudom,
valahol
vének álmatlan panaszát
nyöszörgi az ágy, —
élet fogan
szerelők új csókra feszülő mozdulásában, —
s az asztalokon ébresztőórák
tipegnek
a törékeny percek felé,

A távolságban elveszett a hold.
Aki korán akar kelni: most nézi meg az
[órát hunyorogva
s megfordul, szunnyad még kicsit,
Nagyszemű fejek a gyárak
s bennük,
mint fáradt gondolatok,
emberek —
s pihent karokkal felkészül már a váltás, —
A tanyák fiai
hangos szóval riasztják az udvart —
[sok a dolog.

Asszonyuk zsúfolt
kosarakkal gondol a piacra,
mely nemsokára
kibomlik az utca derekára nőtt tér
fekete batyujából. —
S én csak lesem a múló éjszakát,
összegyűjtöm,
mert az alvók és virrasztók őre vagyok,
ismerem a kamasz-lányt is,
aki álmai pihés vánkosán
szerelmes titkait szövi
— rég felszáradt
s párnára hullt gyöngypatak —
arca parazsán
mosolyvirág nyit,
— s mintha látnám a férfit, aki
fogcsikorgatva
emeli izzasztó álmait,

A hangok, mint kezes madarak
kísérnek,
vállamra szállnak,
kabátomba törli arcát a szél,
szememre ráragadtak
a fények,
zsebemben lapul a fojtó szagot
párolgó pinceablak,
tenyeremen sínek vonalai,
huzalok
keresztezik egymást,
hajamban lombosodik a fák némasága, —
homlokom mögött forr, amit
éreztem, láttam:
a sötétbe süppedő tarkaság,
örömök,
tragédiák,
boldogságok,
csüggedések,
álmok
összekuszált szövevénye,
s onnan gombolyodik le a nappal,
világosabb, de sokrétű,
ezerágú emberfonalakkal,

Nyújtózik már a város,
hosszú, álmos mozdulattal,
s kibontott, szőke hajjal,
felhődunnákon
mozdul az égen a hajnal.

Magyar V. László

Az évvégi vizsgák tapasztalatairól

Nemrég fejeződött be egyetemünkön a közel másfél hónapig tartó vizsgaidőszak. Az orvos és gyógyszerész karon egyaránt 3.68-as átlagot értek el hallgatóink. Ez önmagában nem rossz eredmény, de tüzetesen megvizsgálva az egyes évfolyamok teljesítményét, nagy eltéréseket tapasztalunk. Pl.: a legjobb évfolyam átlagot az V. éves orvosok érték el 4.38-al, a legrosszabbat az I. éves orvosok 3.47-el. E két évfolyam között mozog a többi évfolyam átlaga.

A fenti eredmények létrejöttében több tényező szerepelt. Ezek közül szeretnék az alábbiakban néhánnyal foglalkozni.

Az I. éves orvostanhallgatók számára nagy nehézséget jelentett a középiskolai tanulási módszerről az egyetemire áttérni. Még nem tudták megfelelően beosztani idejüket a vizsgaidőszakban, év közben pedig zömmel azt hitték, hogy a vizsgaidőszak elegendő a vizsgákra való felkészüléshez. Így hiába tanultak a tanév vége felé sokszor éjszakákon át, nem tudtak szert tenni alapos tudásra. Különösen gyengén szerepeltek a kémiai szigorlaton. A szigorlatok megkezdése előtt beszéltem Krámli professzorral. *Már előre az volt a véleménye, hogy gyengén fog szerepelni az évfolyam. Elmondotta, hogy évközben többször felhívta a hallgatók figyelmét a komoly tanulásra,* de tanácsát nem fogadták meg. A diákotthonban lakó első éveseket ugyancsak figyelmeztették erre a felsőbb évesek. A tanácsokat azonban csak közvetlenül a vizsgák előtt fogadták meg. Így alakult ki az évfolyam 2,87-es átlaga kémiából.

III. éves orvostanhallgatóink szintén elég gyengén szerepeltek, pedig az oktatók véleménye szerint jó képességű évfolyam. Eredményük értékelésénél figyelembe kell venni, hogy kétségtelenül a legnehezebb egyetemi év. Magas heti óraszám mellett komoly megterhelést jelentett a mind mennyiségileg, mind minőségileg számottevő tananyag alapos elsajátítása. Gyengén szerepeltek korbonctanból, de sokkal szembetűnőbb a kórélettani vizsgák eredménye. Az átlag nem rossz, mindössze öten buktak meg a szigorlaton, azonban az évfolyam *145 hallgatója közül 61 nem jelent meg.* E magas szám a tanulmányi fegyelem példátlan be nem tartását bizonyítaná, azonban a dolog nem ilyen egyszerű. Ezeknek csak egy hányada nem ment el valóban a szigorlatra, másik részük eredménytelenül vizsgázott és Karády professzor nem írta be nekik az elégtelent, hanem »meg nem jelenés«-nek vette. Ezzel teljes mértékben nem lehet egyetérteni és bízunk abban, hogy egyetemünk állami vezetői sem fognak szó nélkül egyetérteni vele, *mert a tanulmányi fegyelmet ily módon nem tudjuk megszilárdítani.*

A vizsgaeredmények bizonyítják, hogy helyes volt a két szigorlat (a gyógyszertan és a bőrgyógyászat) IV. évre való áthelyezése, más évek tehermentesítése céljából. *Ez az évfolyam a várakozásnak megfelelően megállta a helyét.*

Nagyon szépen szerepelt az orvos V. évf. és eredményükkel jelentősen javították a kari átlagot. Jó eredményt értek el az ideggyógyászati és különösen az igazságügyi-orvostani szigorlaton. Ez utóbbin jóval felülmúlták az előző V. évfolyam eredményét. *Sikeres vizsgaszereplésükben nagyrésze volt az évfolyam jól dolgozó DISZ vezetőségének, a rendszeres órákra járásnak és a gyengébb eredményűekkel való lelkiismeretes foglalkozásnak.*

A gyógyszerész-évfolyamok közül szintén az első évfolyam szerepelt a leggyengébben. Különösen gyenge volt a növénytani vizsga eredménye (2.50) és a szervetlen kémiáé. Ennek fő oka szintén a vizsgákra való nem alapos és folyamatos felkészülés volt. Hozzájárult ehhez, hogy a gyógyszerészhallgatók vizsgaproblémáival a DISZ VB is kevesebbet foglalkozott, mint az orvostanhallgatókéval.

A többi gyógyszerész-évfolyamok a várakozásnak megfelelően állták meg a helyüket. Különösen a IV. évesek tettek ki magukért. *Mindössze 49 volt az évfolyam létszáma, 16 volt közülük munkásszármazású és közülük egy sem akadt, aki bukott, vagy vizsgát halasztott volna.*

A jobb eredmények elérését mindkét karon jelentősen gátolta az igen magas heti óraszám. Különösen a gyógyszerész - évfolyamokon nem volt ritka a 40-en felüli heti kötelező óra, szinte minden nap reggel 8-tól este 8-ig tartott az elfoglaltságuk, de az orvos-évfolyamoknál is hasonló volt a helyzet. *Reméljük, hogy a következő tanévben a tananyagcsökkentés kapcsán csökkenni fog a heti kötelező óraszám mindkét karon.*

Általános hiba volt a vizsgákra való helytelen felkészülés. Sokan elegendőnek vélték évközben, ha az órákra eljárnak s a vizsgaidőszakban rendelkezésre álló 8—10 nap alatt készülnek fel szigorlataikra. Felfogásuk helytelenségét a vizsgák kézzelfoghatóan bizonyították.

A DISZ vezetőségek sem foglalkoztak eléggé a vizsgák jó előkészítésével. Igaz, sokszor esett szó taggyűléseken a vizsgákról, általánosságban sokat beszéltek arról, hogy sokat kell tanulni. Azonban egyes hallgatók problémáival alig foglalkoztak, elfelejtették, hogy legfontosabb feladatuk a hallgatók tanulmányi problémáinak megoldása. Sajnos, a DISZ-vezetők zöme a vizsgák közeledésekor csak a saját tanulását tartotta szem előtt, s nem jutott idejük a másokkal való foglalkozásra. Az alapszervi vezetőségek figyelmét a DISZ VB sem hívta fel erre. Mi is tanultunk az évvégi vizsgákon és igyekezni fogunk tanulmányi munkánkon változtatni.

A hallgatók sok helyen még mindig nem vették eléggé igénybe a tanszékek segítségét (pl. az orvos I. év kémiából, a gyógyszerész I. év növénytanból). E tanszékek vezetői jogosan vélték, hogy az évfolyam lebecsüli a tárgyat, nem használja ki az adott feltételeket a felkészüléshez.

Összegezve: *a fenti hibák ellenére lényegében megállták a helyüket hallgatóink az évvégi vizsgákon.* Ha a következő tanévben igyekezni fogunk ezeket a hiányosságokat kiküszöbölni, jobb eredményeket érünk el. Ehhez kérjük professzoraink, oktatóink fokozott segítségét is.

Ábrahám Sándor

Megjelennek Juhász Gyula „feleségének" visszaemlékezései

Juhász Gyula „felesége"? — hökken meg nyilván a cím olvastán mindenki, aki ismeri a költő életét és műveit; tudja, mily olthatatlan és beteljesületlen szerelem élt benne a váradi színésznő, Anna szőkesége iránt; hallott félszegségéről, őt újra és újra legyűrő elmebajáról, egész nagy emberi és művészi tragédiájáról . . .

S mégis, ha idézőjelek között is, mégis beszélhetünk a költő „feleségéről", egy sajátos, rejtelmes, titkolt kapcsolatról, melyről eddig az irodalomtörténet is csak homályos sejtésekig jutott. Tudunk a költő „Júliájáról", melyről a *Késő Szüret* kötetének (1918) számos verse vallott, de hogy ki volt ő, mit jelentett Juhász Gyula életében, arról nem volt tudomásunk, nem volt adatunk. A *Késő Szüret* kötet-dedikációja így szólt: *„Szentem, megváltóm, orvosom — a tiéd."* Tudtuk: ez az ismeretlen Júliának szólt. Nem bizonyos, de igen valószínű, hogy ő volt az, aki találkozásuk előtt 41 évvel föllkereste rajongó levelével a már híres vidéki poétát. Ez a vers 1913. november 16-án jelent meg az *Új Időkben*:

Egy ismeretlen, névtelen leány
Azt írta nékem: látott és szeret.
De találkoznunk nékünk nem lehet,
Sokszor tűnődöm rajta: milyen ő,
A mosolya, a szava, a szeme,
S beszélgetek a távolból vele.

(Innominata)

A *Késő Szüret* Júlia-ciklusából még megtudhattuk: öngyilkossági kísérlete után találkoztak először:

Fekete hídján a halálnak
Fehér szűz jött az életembe.
Júlia
Békéje, láza és szerelme,
Már vártak a sötét
göröngyök,
Komoly tuják s a barna
sírkert.

Júlia
Fölém hajolt s életre intett.
Örök álom helyett valóság,
Köszönöm, hogy kezed nem
enged
S visszaad
Életnek, vágynak, gyötrelemnek!
(Júlia)

Évekkel később, Szabó Dezsőről írva visszaemlékszik, Júliával együtt olvasták az író valamelyik írását: *„A Rókus kórház kis szobájában* — olvassuk a prózai írásainak töredékét tartalmazó *Holmi* című kötetében — *vérző mellel, a nő mellett, aki szerette, olvastam legtisztább emberi megnyilatkozást. Együtt olvastuk, együtt szerettük . . ."*

Trecento című versét is neki ajánlotta: *„Árva menyasszonyom verse"* — olvastuk a *Késő Szüret* kötetben a címe alatt.

Tehát maga a költő menyasszonyának vallotta, a legnagyobb nyilvánosság előtt: verseskötetében. Kapcsolatuk sajátos jellegéről árulkodik azonban a Júlia-ciklus második versének utolsó versszaka:

Ki ez a lány? Elkérdezem.
Szép és bús. Angyal. Idegen.
(Júlia)

Ennyit tudunk, ennyit tudhattunk eddig. Mígnem 1947-ben jelentkezett Júlia az irodalomtörténetnél. A *Világ* c. lap 1947. november 30-i számában értesülhettünk arról, *dr. Eőrsi Júlia* fővárosi polgáriiskolai tanárnő „Tiéd a sírig" címmel megírta visszaemlékezéseit Juhász Gyuláról, s munkája tartalmaz számos, eredeti kéziratokon alapuló Juhász Gyula-relíkviát, verset, levelet. A dokumentumok hitelességét *Kozocsa Sándor* bibliográfus és irodalomtörténész megvizsgálta és igazolta. A közlemény hírül adta, hogy az értékes, érdekes, „irodalmi szenzációnak" és „irodalomtörténeti csemegének" minősített kézirat hamarosan megjelenik . . .

Ma már nehéz lenne végére járni, hányféle s miféle okai voltak, hogy ez a valóban pótolhatatlan értékű visszaemlékezés kilenc év óta nem jelent meg. Amikor az idén — javaslatunkra — a Kiadói Főigazgatóság a Szépirodalmi Könyvkiadóval és a Magvető Könyvkiadóval újból áttanulmányoztatta a kéziratot, végül ismét *kiadhatatlannak minősítette*, noha az utóbbi kiadó megbízásából lektorálva a kéziratot véleményemben hangsúlyosan rámutattam, hogy néhány szükséges rövidítéssel a kézirat kiadhatóvá tehető, sőt ropant kár származnék abból, ha a kiadásra való anyag nélkül elpusztulna, mert ez mintegy harminc pótolhatatlan életrajzi értékű Juhász Gyula-levél megsemmisülését is jelentené.

Éppen ez utóbbi meggondolásból kiindulva, az egyetemünk Irodalomtörténeti Intézetben folyó Juhász Gyula-kutatások szükségleteit is figyelembe véve magunk vettük kézbe az irodalomtörténeti értékű kézirat megmentését és közkinccsé tételét. *Baróti Dezső elvtárs javaslatára, a Magyar Tudományos Akadémia anyagi segítségével az Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei titkársága fogja a közeljövőben megjelentetni Eőrsi Júlia kéziratát, benne az említett értékes Juhász-emlékekkel,* melyek a költőnek egy eddig majdnem teljesen ismeretlen életszakaszára vetnek fényt, s fontos adatokkal világítják meg a *Késő Szüret* kötet számos versének hátterét, az egész Júlia-probléma jelentőségét. Alapvető forrás lesz ez a költő betegségének megismerése és orvoslélektani értelmezése, nyugdíj-ügyének igazi története, a *Késő Szüret* kötet megjelenési körülményei és jellege szempontjából, s még számos más vonatkozásban is.

A kötetet számos eredeti illusztráció gazdagítja, kezdve a találkozásuk napján kelt kórházi belépőcédulától, fényképeken, dedikációkon, verses levélkéziratokon át egészen a kapcsolat legkülönösebb és legizgatóbb dokumentumáig, *az 1918. március 20-án megkötött egyházi házasságról szóló vallomásokat tartalmazó jegyzőkönyvig.*

A könyvecske bizonyára „nagy port ver föl", mint mondani szokás; valószínűleg nagy viták támadnak körülötte. *E vita szükséges is lesz e sajátságos kapcsolat jellege, jelentősége, költőre tett előnyös és hátrányos hatásának mérlegelése, költészete fejlődésében játszott szerepe tisztázására.* A dokumentumok hitelességét azonban a vita nem érintheti.

P. L.

Az Orvostudományi Egyetem Gazdasági Igazgatóságának II. negyedévi munkája a klinikák és intézetek fejlődésének tükrében

Pártunk és kormányunk mindig nagy gondot fordított orvosegyetemeinken nemcsak a gyógyító, de a tudományos oktató- és kutatómunka szakadatlan javítására is.

E nemes célkitűzést szemléltetően mutatja az Orvostudományi Egyetem Gazdasági Igazgatóságának beszámolója a II. negyedévi elvégzett munkáról. Ez egyrészt rögzíti, milyen felszereléssel, berendezéssel gyarapodott az Orvostudományi Egyetem, másrészt tájékoztat a gazdasági téren tett intézkedésekről, illetve eredményekről, s végül arról értesít, hogy milyen intézkedések történtek munkavédelmi és baleseteelhárítási szempontból a dolgozók testi épségének és munkájuk jobb ellátásának biztosítása érdekében.

Az elmúlt negyedévben 5 db elektromos hűtőszekrényt 34.000 forint értékben, egy fényképezőgépet és egy epidiascopos vetítőgépet 18.000 forint, 2 db 200 literes gőzüstöt 25.000 forint, egy darab elektromos bőrhőmérőt 18.000 forint, 1 db 600 literes hűtőgépet 10.000 forint, 1 db fotométert 9000 forint, 1 db Havemann fotométert 11.000 forint, 6 db mikroszkópot 25 ezer forint, 5 db hordozható röntgenkészüléket 76.000 forint, 1 db autóklávot 13.000 forint, végül 1 db E. K. G.-készüléket 18.000 forint értékben kaptak a Szegedi Orvostudományi Egyetem klinikái és intézetei, csupán a II. negyedév során.

De nemcsak felszerelésekkel és különböző berendezésekkel gazdagodott az Egyetem, hanem az elmúlt negyedév során a gazdasági igazgatóság műszaki osztálya több fontos munkálatot is végzett a klinikák területén. Így megjavították egyes klinikák cseréptetőit és csatornáit és az áramszolgáltató vállalat által tervezett kábelfektetési munkák is befejeződtek.

Klinikai parkunk kora tavasszal történt rendbehozatala és kertészetünk gondos munkájának eredménye, hogy fennjáró betegeink nyugalmat és üdülést találhatnak.

A Gazdasági Igazgatóság az elmúlt negyedévben is súlyt helyezett a takarékosságra, ezen belül a negyedévi selejtezésekkel párhuzamosan a hulladékanyagoknak rendszeres gyűjtésével és a helyi MÉH vállalatnak történő átadásával jelentős mértékben járult hozzá a takarékossági mozgalomhoz.

Nem kismértékű segítséget nyújtott a Gazdasági Igazgatóság azzal, hogy felkutatta az elfekvő készleteket és tekintélyes mennyiséget adott át belőlük a bajai árvízkárosultaknak.

Az orvosegyetemi dolgozók munkájának jobb ellátását és testi épségük fokozottabb biztosítását bizonyítják az alább felsorolt tények.

Az Eötvös utcai épület alagsorában öltözőt, fürdőt és eddig hiányzó egyéb mellékhelyiségeket létesített az igazgatóság. A klinikai gépházakba ventillátorokat szereltek be. A mosódai dolgozók javára bővült a I. Belklinika gázvasalója. Ugyancsak a mosódai dolgozók életét, testi épségét, védi az az intézkedés, mellyel az I. sz. Sebészeti Klinikán csavarógépre védőfedőt készíttettek. A konyha dolgozók érdekeit szolgálja az az intézkedés, mely végetvetett a Bőrklinika konyháján a gáztűzhely gázömlésének. Ugyanezen a klinikán teljesen kijavították a főzőkonyhai edényzetet. A Női Klinika ebédlőjében mosogató és kézmosó felszerelést állított be a Gazdasági Igazgatóság, az Élettani Intézetben és a Gyermekklinika szárítójában exhaustort szerelt fel. Régi építésű klinikáink egyik régóta esedékessé vált sérelmét orvosolta a Gazdasági Igazgatóság, amikor a legtöbb helyen letöredezett lépcsőket kijavíttatta.

Természetesen egy rövid tudósítás keretén belül nem lehetett mindent felsorolni a végzett munkáról. Azonban a II. negyedévben elvégzett munka bizonyíték arra, hogy pártunk és kormányunk célkitűzéseinek megfelelően az Orvostudományi Egyetem Gazdasági Igazgatósága a jövőben is mindent elkövet azért, hogy egészségügyünk beteg dolgozóinak mielőbbi felgyógyulásához s a tudományos és oktató munka további fejlődéséhez minden tőle telhető segítséget megadjon.

Amerikai professzor a szovjet orvostudományról

Két hetet töltött a Szovjetunióban *Alexander Brunschwig*, a newyorki Cornell-egyetem professzora. Az amerikai orvostudós ellátogatott Moszkvába és Leningrádba, hogy tanulmányozza a szovjet orvosi intézmények munkáját.

Leningrádban Brunschwig professzor régi ismerőseivel találkozott. A Rákkutató Intézetben beszélgetett *Alekszandr Rakov* professzorral, akivel Braziliában találkozott, a Vérátömlesztési Intézetben pedig *Antonyin Filatov* professzorral, akit az egyik dániai értekezleten ismert meg. Alexander Brunschwig felkereste a Katonaorvosi Akadémia sebészeti klinikáját is, itt *Pjotr Kuprijanov* professzorral a különböző rákos megbetegedések sebészeti gyógyításában alkalmazott módszereikről beszélgettek.

Brunschwig professzor a TASZSZ tudósítójának a következő nyilatkozatot adta:

„Két hét alatt alkalmam volt megismerkedni Moszkva és Leningrád legkiválóbb orvosi intézményeivel, vezető szovjet sebészekkel, onkologusokkal, nőgyógyászokkal, kutató orvosokkal. Minden fenntartás nélkül elmondhatom, hogy a szovjet orvostudomány magas színvonalat ért el és nem marad el a külföld legkiválóbb eredményei mögött. A Szovjetunióban sok orvosi intézmény új épületeket kap, s ez minden bizonnyal elősegíti majd még jobb munkájukat. A szovjet orvosi intézményekben mindenütt barátságosan, nagy vendégszeretettel fogadtak."

Hosszabbodnak a nappalok a Déli sarkon

Június 21-e, amikor a déli féltekén a legrövidebb a nappal, fordulópont a déli-sarki expedíciók életében. Ezen a napon Szomov, a szovjet expedíció vezetője üdvözlő táviratot intézett a francia, ausztráliai, amerikai, és angol expedíciókhoz. Június 21-e óta észrevehetően hosszabbodnak az eddig háromnégyórás nappalok. Ez azonban csak a „Mirnij"-telepre érvényes, mert

a szárazföld belsejében létesített „Pionyerszkaja" állomáson utoljára május 26-án látták a napot. Azóta a nappalokat derengő félhomály jelzi.

A szovjet sarkkutatók türelmetlenül várják azt az időt, amikor a hosszabb nappalok lehetővé teszik majd a tudományos munka kiszélesítését.

Június 22-én, amikor a „Mirnij"-telepen a nappal mindössze két óra 46 percig tartott, a szovjet déli-sarki expedíció pilótái gépükön behatoltak a „Pionyerszkaja" állomás fölé.

Téli időben előttük még senki nem repült ezen a vidéken.

A sitalpakkal felszerelt LI—2. mintájú repülőgép hajnali félhomályban szállt fel az expedíció központi telepéről. A gépet Gurij Szorokin, a tapasztalt sarkvidéki pilóta vezette. A repülőgépnek utánpótlást kellett szállítania a „Pionyerszkaja" állomás számára.

A négy és félórás repülőút igen nehéz időjárási és repülési viszonyok között történt.

A gép útjának számottevő részét 2500—3000 méter magasban, mínusz 30 fokos fagyban tette meg.

Másfélórás repülőút után a gépet váratlanul sűrű, nehéz felhők vették körül. A szárnyakon erős jegesedés indult meg. Szorokin a veszély elhárítására gyorsan növelte a magasságot.

Bár semmiféle csillagászati és földi tájékozódási lehetőség nem volt, a gép pontosan megérkezett a „Pionyerszkaja" állomás települési helye fölé.

A magasból nem lehetett látni az állomást, mert vékony felhőréteg takarta el. Szorokin leereszkedve megpillantotta az állomás máglyájának tüzét, majd tovább csökkentette a magasságot, s 150—200 méterről, több rárepülés során több mint egy tonna különböző rakományt, közöttük élelmiszereket és üzemanyagot dobott le ejtőernyővel.

A repülőgép már indult visszafelé, amikor rádiósa felvette a „Pionyerszkaja" rádiósának üzenetét.

A repülőgép feladatának teljesítése után visszatért kiindulási helyére

és sikeres leszállást hajtott végre a fényszórókkal megvilágított sarkvidéki repülőtéren.

József Attila Kör Szegeden

(A városi párt-végrehajtóbizottság határozatának margójára)

I.

A Délmagyarország 1956. július 6-i száma közli a városi párt-Vb. határozatát a József Attila Kör létrehozásáról. Ezzel kapcsolatosan szeretnék néhány gondolatot felvetni.

A XX. kongresszus az egész világon, így hazánkban is jelentős változásokat hozott. Egész sor kérdésben közgazdászok, írók, kritikusok, filozófusok, történészek, jogászok, párt- és állami funkcionáriusok hasznos revízió alá vették korábbi helytelen álláspontjaikat.

A XX. kongresszus után megfelelő atmoszféra teremtődött, ahol nem ledorongolás, lekicsinylés, sőt tudatos rosszindulat érte a jóhiszemű, becsületes bírálókat, hanem megértés, jóindulat és segítő szándék. Városban és falun, üzemekben és termelőszövetkezetekben, egyetemeken, pártszervezetekben szenvedélyes viták folynak a különböző sorsdöntő kérdésekről, az emberek megítéléséről, egyes tudományszervezési problémákról, a filozófiai és irodalmi front jelenlegi helyzetéről stb. Igen sok kérdésben azonban a személyi kultusz maradványaképpen ma még tisztázatlan, sőt dogmatikus álláspontok uralkodnak. Ezért helyes újabb vitafórum létrehozása, ahol a keretek és formák megfelelőek, ahol tér nyílik alkotó, szabad elvi vitára. A városi párt-végrehajtóbizottság tehát nagyon helyesen járt el, amidőn a városi DISZ-végrehajtóbizottság és a TTIT titkársága javaslatára elhatározta a József Attila Kör létrehozását. A kör célját abban határozta meg, hogy újabb városi vitafórumot teremtett a munkás, paraszt, értelmiségi fiatalok és felnőttek részére napjaink aktuális kérdéseinek megvitatására, helyes, pártos álláspont kialakítására.

II.

A József Attila Kör létrehozásával kapcsolatban szabad legyen néhány megjegyzést tenni.

1. A vita azt jelenti, hogy vélemények, nézetek, álláspontok küzdenek egymással szemben. A korábbi idők vitái sok esetben elsekélyesedtek, mert egyes emberek véleményei, nézetei, álláspontjai »megcáfolhatatlan aranyigazságként« hangzottak el és ezek természetesen dogmaként nehezedtek minden gondolkodó emberre. Aki aztán ezek ellen felszólalt, az »felségsértést« követett el. Természetesen a vitában lehetnek helytelen, megfontolatlan vélemények és álláspontok, de ezeket érvekkel, tudományos érvekkel kell megdönteni és megcáfolni, nem pedig pusztán hatalmi szóval, esetleg adminisztratív eszközökkel, mert ez nem éri el a kívánt célt.

2. Igen gyakori, hogy egyes vitázók a célt és az igazságot, amiért küzdenek, nem látják egészen tisztán. Egyesek pedig nem karják látni. Nos, ez az igazság filozófiai és jogi terminológiával élve, objektív igazság, a dolgozó nép, a párt igazsága. Gyakori jelenség az is, hogy a vitázók más-más elvi alapból indulnak ki, amidőn véleményüket valamilyen fórumon el kívánják mondani. Előfordul olyan vita is, ahol egyesek idealista elmélet, metafizikus módszer segítségével, formállogikai alapon vetnek fel kérdést és igyekeznek megoldani problémákat. Nekünk ma már más, magasabbfokú vitaalapunk van. Vitázni ma már alkotó módon, csakis marxista—leninista elvi alapon lehet. Aki a kérdéseket más úton és más elvi alapon próbálja felvetni és megoldani, az nyilvánvalóan zárt körben marad. Gyakori az is, hogy a vitamódszerek nem megfelelőek. Ez különösen a Petőfi-köri vitákon fordult elő. Ezekben a vitákban a felszólalókat, a helyes marxista—leninista álláspontot kifejtő elvtársak hozzászólásait gúnyos nevetéssel, ordítozással kísérték. Ez méltatlan a leninizmushoz. Az ilyen zavartkeltő egyének egyszerűen felrúgják a viták tiszta, szabad légkörét, de súlyosan sértik minden emberben meglévő méltóságérzetet is, nem is szólva arról, hogy a demokratizmus alapvető elveit sem tartják be.

3. Az előbb említett Petőfi Körnek súlyos hibája, hogy szinte kizárólag az értelmiségnek a vitafóruma. Ezt a hibát a József Attila Körrel mi nem követtük el Szegeden. Persze vigyázni kell a vitakérdések összeállításánál bizonyos sajátos helyzetre, profilra. Nyilvánvalóan bizonyos szinteket nem lehet és nem szabad áttörni, átugrani, mert ezek meg nem értése súlyos hibákra, a viták ellaposítására vezetne. Nagyon gondosan és nagyon mélyen át kell gondolni a megvitatásra kerülő kérdéseket. Helyes lenne megítélésem szerint, ha az értelmiség nagy elvi problémáin túlmenően az egyes vitakérdéseket úgy állítanák össze, hogy pl. műszaki, agrár, pedagógus, jogász stb. értelmiség saját tudományágán keresztül szólhatna hozzá a szegedi, országos problémákhoz.

4. A József Attila-köri vitáknak a publicitását mindenképpen biztosítani kell. Az így lezajlott eredeti gondolatokban bővelkedő vita dolgozóinkat érdekli. A helytelen hozzászólásokat is legalább vázlatosan ismertetni kell, de különösen alaposan és részletesen kell közölni a helyes marxista—leninista tudományos, pozitív tényanyaggal alátámasztott választ. A vita teljes anyagát pedig meg kellene küldeni sokszorosítva a szegedi könyvtáraknak, hogy ott minden érdeklődő ennek alaposan utána nézhessen.

5. Helyesnek tartanám, ha pl. széleskörű tanulmányozás után a Kör titkársága a megvitatásra kerülő kérdéstervezetet a Délmagyarországban közzétenné, hogy a nyilvánosságon keresztül folyjanak, alakuljanak a vitatémák. Általában nem sikeresek az »íróasztal mögött kiizzadt aktuális témák«. Vitatkozzanak arról a munkás, paraszt, értelmiségi fiataljaink, ami őket valóban érdekli, sőt izgatja. Ne kényszerítsünk rájuk sablonos általános témákat, mert ezzel is az ellenkező hatást érjük el. Természetesen nem azt mondom, hogy most már aztán bízzuk magunkat a szerencsés véletlenekre, hiszen ezen a téren is irányításra, tudatosságra van szükség. De ez viszont ne nyomja el a kibontakozóban lévő széleskörű demokratizmust.

II.

Az itt felvetett problémák korántsem tartanak teljességre igényt, csak gondolatokat vetnek fel. Biztos vagyok benne, hogy a József Attila Kör eléri a célját és városunk lakossága élni fog azzal a lehetőséggel, hogy »véleményét szabadon elmondva, megismerje és hozzásegítse a pártot a helyes, a munkásosztály és egész dolgozó népünk érdekeit szolgáló politika kialakításához«. A magam részéről is őszinte örömmel üdvözlöm ezt az újabb városi vitafórumot.

Németi László
tanársegéd
az Állam- és Jogtudományi Kar párttitkára

Évzáró ünnepség a Természettudományi Karon

A Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Kara július 14-én tartotta évzáró ünnepségét az Auditorium Maximumban. A kar részéről Budó Ágoston Kossuth-díjas egyetemi tanár, az MDP kari alapszervezet részéről pedig Huhn Péter egyetemi docens búcsúztatta a végzett hallgatókat. Az ünnepi beszéd után Mezősi József dékánhelyettes kiosztotta az okleveleket. Kitüntetéses oklevelet kapott Erdélyi Lajos biológia-kémia és Fabók Irén matematika-fizika szakos hallgató. Az ünnepségen került sor a pályadíjak és a jutalomkönyvek kiosztására is. 16 hallgató kapott pályamunkájáért pénzjutalmat, köztük Görög Sándor, Jancsó Hilda, Tóth Kálmán és Veres Sándor felemelt pályadíjat kaptak. 23 hallgatót részesített a kar kiváló tanulmányi és mozgalmi munkájáért könyvjutalomban.

Az ünnepségen sok szülő megjelent, száz kilométereket utazva, hogy fiának, vagy leányának örömében osztozzék akkor, amikor az oklevelet átveszi. A rövid, de megható kis ünnepségről egyszerre távozott szülő és „okleveles tanár"-gyermeke. Az örömtől sugárzó arcokról azt lehetett leolvasni, hogy érdemes volt dolgozni, érdemes volt tanulni.

SZEGEDI EGYETEM
A Szegedi Tudományegyetem, Orvosegyetem és Pedagógiai Főiskola lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Kiadja: Az MDP Egyetemi és Főiskolai Pártbizottsága, a Tudományegyetem rektora, az Orvosegyetem dékánja, a Főiskola igazgatója, a DISZ és a Szakszervezetek
Szegedi Nyomda Vállalat
Felelős vezető: Vincze György

A népköltészet a felső oktatásban

4

„A szó művészetének kezdete a népköltészetben van" — tanította Gorkij.

Irodalomtanításunknak minden fokon, így a felsőoktatásban is, ebből a megállapításból kellene kiindulnia. Amint a *„Hét évszázad magyar versei"* szerkesztői helyesen tették: az irodalom ismerete a népköltészettel való ismerkedéssel kezdődik.

Elsőéves hallgatóinknak — egyetemen és főiskolán egyaránt — először — bevezetőül a magyar irodalomba — népköltészetet kellene hallgatniok kb. *heti 4 órában.* Itt megismerkednének a népköltészet főbb elméleti problémáival: a költészet eredetével, konkréten a magyar ősköltészet kérdéseivel; a folklór és irodalom dialektikus összefüggésével; az egyéniség és közösség folklórbeli kölcsönhatásával; az irodalomtörténettel párhuzamosan a magyar népköltészet történetiségével, történeti népköltészetünk tanulságaival, s végül a magyar folklór reprezentatív műfajaival. Külön fejezetet kellene szánnunk — ami eddig folklórtanításunkból úgyszólván hiányzott — egyes *íróink folklorizmusának* vizsgálatára: arra, mint termékenyíti meg népköltészetünk irodalmunk klasszikusainak *(Csokonai, Petőfi, Arany,* sőt *Ady, József Attila, Juhász Gyula,* illetve *Jókai, Mikszáth, Móricz, Móra* stb.) életművét. Ennek tudatosítása sok tanulságot jelentene hallgatóink számára, akik végtére is elsősorban nem folklór-kutatók, hanem a magyar irodalom tanárai lesznek.

Egy féléven át, heti négy órában folyó, s ez alatt a hallgatókat csupán irodalomelméleti képzésben részesítő oktatás alkalmas lenne arra, hogy tanárjelöltjeink intenzív élményt nyerjenek népköltészetünkből. (Vele párhuzamosan a nyelvtudományi oktatás a *nyelvjárásokkal* ismertethetné meg őket.) E kötelező kollégiumon kívül lehetőséget kellene adni különféle részletkérdéseket tárgyaló néprajzi és népköltészeti speciálkollégiumok fölvételére is, nemcsak elvben, de a reális óraszám biztosításával is. Ez egyébként ahhoz is szükséges, hogy kötelező olvasmányként megkívánhassuk tőlük a világirodalom nagy népi alkotásainak *(Kalevala, Ilias, Odyssea* stb.), valamint a magyar népköltészeti gyűjtemények jelentősebbjeinek *(Erdélyi, Kriza, Kálmány, Ortutay)* ismeretét.

A kollégium hatásának elmélyítésére számos hagyományosan bevált módszert lehetne fölelevéníteni. Elsősorban természetesen *a hallgatóknak a népköltészeti gyűjtés munkájába való bevonását gyűjtőutak, kirándulások révén,* ami oktatói-nevelői erejük mellett még tudományos haszonnal is járna. (Ilyen munka jelenleg is folyik természetesen a budapesti és debreceni egyetemen, de inkább csak azok közreműködésével, akik néprajzkutatónak, folkloristának készülnek. A magyar szakos tanárjelöltek nagyobb részének bekapcsolására gondoltunk az imént, amint más vonatkozásban, a gazdasági-társadalmi néprajz tanulságainak elsajátítása céljából, a történész-hallgatók is végezhetnének a telepen gyűjtőmunkát.) *A szegedi egyetemen sajnos évek óta semmi ilyenfajta munka nem folyik.*

Az előadásokat bemutatások tehetnék szemléltetőbbé, élménytadókká. Ilyenek elsősorban *élő népi énekesek és mesélők meghívása* egy-egy órára vagy szemináriumra, de *a hanglemezes vagy magnetofonos bemutatás* is sokat jelent. Sajnos, a régebben oly közkedveltségnek örvendő néprajzi hanglemezek újrakiadását nem tartja jó üzletnek hanglemezgyártó vállalatunk, noha ez előnyösen hatna kulturális forralalmunkra is. Két éve pl. csak nagy nehézségek után sikerült a Népművészeti Intézettől megszereznünk a Pátria-sorozat 43 lemezét a szegedi egyetem részére, s ezekből is hiányzanak az oktatáshoz annyira szükséges Fedics-mesék.

Az ilyen módon elmélyített népköltészeti oktatás — amelynek *teljes hasonlósággal kellene folynia pedagógiai főiskoláinkon is!* — már reményt nyújtanak arra, hogy tanárnemzedékünk szeretné, megbecsülné, s lelkesen, kedvvel is tanítaná majdan a magyar népköltészet kincseit, irodalmi örökségünk közösségi értékeit. A népköltészeti bevezetést nyújtó első félév után már alapos elképzettséggel láthatna irodalomtanításunk *a régi magyar irodalom* megismertetéséhez, amint a szovjet irodalom tankönyveinek hasonló felépítése is ezt a logikus sorrendet javallja.

5

A népköltészet, minden irodalom szülőanyja és folytonos tápláló, csak a felsőoktatásban neki juttatott, jelentőségéhez méltó ilyen szerep után tudja betölteni hivatását az általános és középiskolai nevelésben, kultúrforradalmunkban, *kultúránk nemzeti jellegének fokozottabb kialakítása terén,* amint ezt tőle az oktatásügyről szóló 1954. évi párthatározat is kívánja. Felsőoktatásunk irányítóinak és a magyar népköltészettudomány munkásainak közös erőfeszítése szükséges ennek megvalósításához.

Péter László

A finn-ugor népek elődeinek ősi telephelyére bukkantak a Mordva ASZSZK-ban

Az Oka és a Volga között alakultak ki a távoli múltban azok a törzsek, amelyek a finn-ugor népcsoport elődei voltak. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája anyagi kultúrtörténeti expedíciója hosszú időn át tartó munkával eléggé épségben maradt neolitkori település maradványait ásta ki a Tesa folyó medencéjében, Szakoni falu közelében, a Mordva ASZSZK északnyugati határvidékén. A telephely az időszámításunk előtti harmadik évezred elejéről származik. Az ásatások során számos kovakőből készült vésőszerű szerszám, fejszetöredék, nyílhegy került felszínre. E leletek segítségével képet alkothatunk az ottani vidéken élt ősi törzsek gazdaságáról, életmódjáról és kultúrájáról.

Kínai tudósok vitája a tudományos munka fellendítéséről

A Zsenminzsipao beszámol arról, hogy a tudományos tervezési bizottság több mint 600 tudós részvételével június 11—30-ig megvitatta a kínai tudomány különböző ágainak problémáit az »Engedjetek minden madarat énekelni« jelszó és felhívás értelmében.

Az igen gazdag, tartalmas és érdekes felszólalásokkal tarkított megbeszélésen Kína mai szellemi életének legfőbb jelenségeit is megvitatták.

Az ülésen megbírálták azokat a tudósokat, akik csupán Marx, Engels, Lenin, Sztálin és a kínai forradalom vezetői megállapításainak szajkózására szorítkoztak és képtelenek voltak előbbre vinni a tudományos fejlődést. A tudósok hangsúlyozták, hogy a szabad vitáknak a tudományos kutatás alapjain kell állniok. Fong Hszüfong, a neves író arról a dogmatizmusról beszélt, amely a múltban a Szovjetuniótól való tanulásban helyenkint még mutatkozott. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetuniótól való tanulás mellett az íróknak és művészeknek különösen nagy szükségük van a saját nemzeti hagyományok megismerésére. Más tudósok különféle tudományos irányzatok kialakítását követelték.

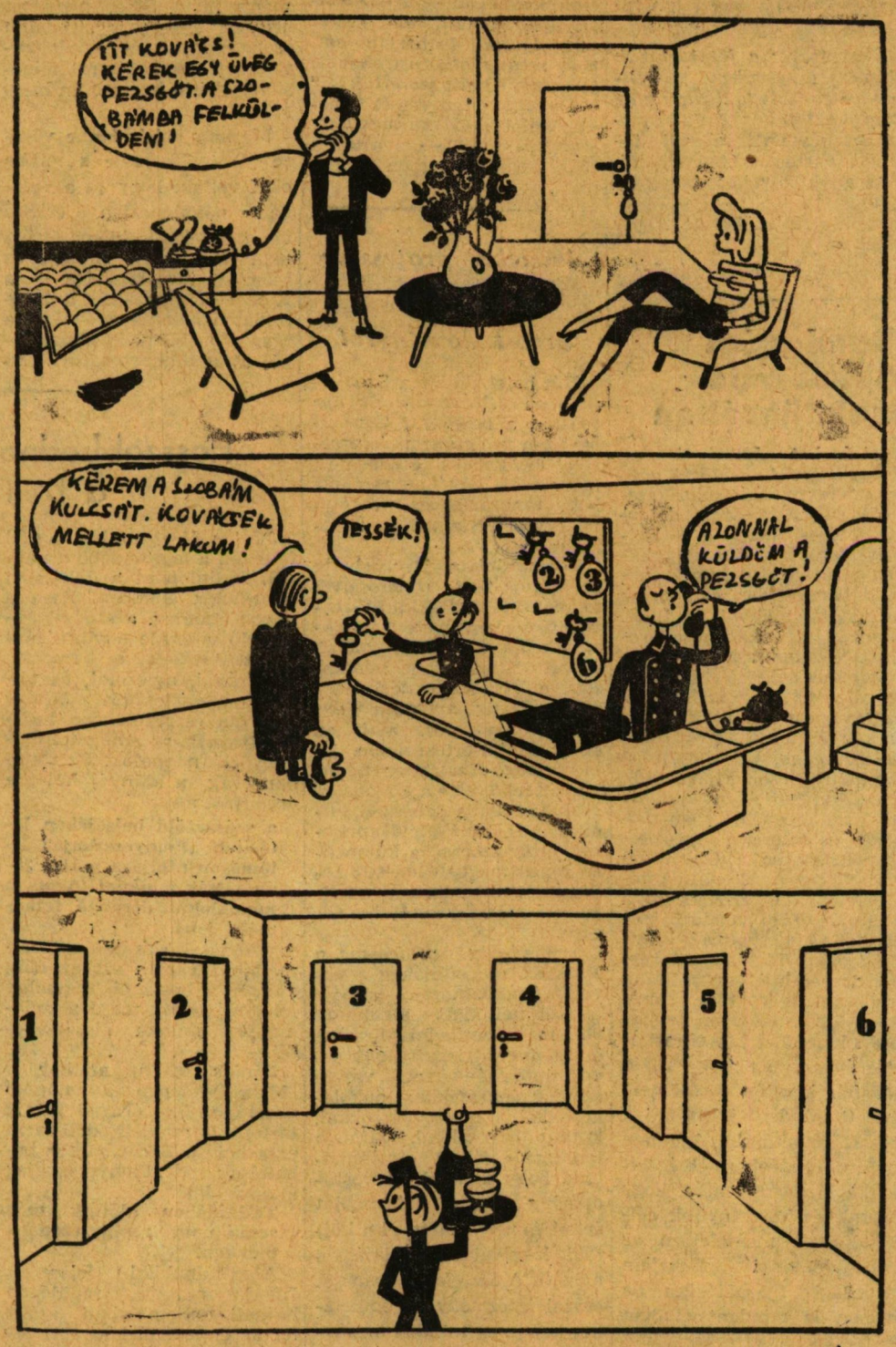

Kérdés. Hányas számú szobában laknak Kovácsék?

Megfejtés: A másodlik képről látszik, hogy e szerint Kovácsék a 4 szobában laknak. 4. és 5. szoba jöhet szóba. Hogy a kettő közül melyik, az a jobboldalinca állásából derül ki. Az első és a harmadik képről nyilvánvaló, hogy csak a harmadik